

ARNE NOVÁK EKLOGA KNIHOMILSKÁ

EKLOGA
KNIHOMILSKÁ

NAPSAL
ARNE NOVÁK

KR. VINOHRADY

—
MCMXXVI

VŠEDNÍM LIDEM SE ZDÁ KNIHOMILSTVÍ
*tichým a neškodným bláznovstvím, pedantům
krasodušskou pošetilostí, zuřivým fiskalistům leda
předmětem vydatného zdanění. Jest to esoterický
kult, jemuž jsou vyznavači tím zarytější oddáni,
čím jimi nezasvěcenci více pohrdají. Bibliofil si
rád odepře pití a jídlo, jen aby dosáhl vytouže-
ného unikátu; nejde spat, kyne-li mu zábava
beze slov a něžné pomazlení s vzácným výtiskem
v půvabné vazbě; ač od přirozenosti pecivál, pod-
niká cestu za jedinečným exemplářem. Ačkoliv
by si laik myslil, že pro knihomila není vyšší ra-
dosti než mít krásnou knihu, přece toto potěšení
stojí hluboko pod knihomilskou rozkoší, kterou
přináší účast na tvoření krásné knihy. Mezi ře-
zači i sazeči písma, mezi tiskaři i knihaři jsou
bibliofilové, již si ze svého řemesla udělali poslání,
ne-li náboženství, kterému slouží s pocitem, že služ-
bou rostou a sami se zušlechťují; každá krásná
knih, na níž měli podíl, toť vybraná bitva ži-*

vota, získaná cena v závodech vkusu, zdravé a silné děcko, zrozené z objetí se šťastným povoláním. A což teprve tvůrčí knihomil, jehož vůle řídí souboru řemeslných a uměleckých sil, organisovaných k vytvoření svazku dokonalého! Jaký to pyšný a radostný člověk, brdý cílem, jež si vytkl a šťastný úspěchem, kterého dosáhl dokonalým zladěním veškerých složek! Prodšen vědomím, že koná dílo umělecké, mluví přece důsledně jen o řemesle, svědomitěm, ručním, odborném řemesle, které vykoná práci dokonalejší nežli stroj, protože do ní vkládá osobnost a lásku. – V sobotu dne 23. ledna 1926 mluvil v Brně před knihomily, v neděli před typografy pražský bibliofil Arthur Novák, v jehož vydavatelské vitrine jsou shromážděny snad nejlepší kusy českého knižního umění posledního čtvrtstoletí, vydavatel knih, jenž jest brd na to, že vydává málo, pomalu, v skrovném počtu exemplářů, bez reklamy a popularity. – Mladí typografové, kteří mu viseli na rtech, divili

se, jaký to dobrý učitel; soudruhové v bibliofilské vášni se radovali, jak se do široka rozhlédl po světě, kde se dobré knihy tisknou a vážou; nezasvěcenci však žasli nad kouzelnickým esoterismem jeho knihomilského náboženství. Tento kult má nejen velice složité a odstíněné názvosloví, ale i svou liturgii s boboslužebnými látkami a nádobami; má nauky přístupné katechumenům, avšak také mysteria pouze pro zasvěcence; slibuje hotové divy, když se pokus podaří, ale málem zatracení, nešetří-li se pravidel ceremonielu, nad nímž bdí kněz se znalostmi praktika, s vůlí režiséra a s odmítavostí čaroděje. Mluví-li vydavatel Stovky a redaktor Vitřinky o tom, jak vzniká krásná kniha, ve větách pečlivě volených, hodně odbornických, ale bez estétského zabarvení, nerozumíme mu docela, ježto jsme právě jen katechumeni. Chápeme však od té chvíle, proč bodří vrstevníci považovali Jana Fusta, vynálezce černého umění za černokněžníka.

Ekloga knihomilská od Dr. Arne Nováka je vydána jako přetisk z brněnských Lidových Novin ze dne 26. ledna 1926 na památku II. bibliofilského večera Spolku českých bibliofilů v Praze, konaného dne 30. října 1926 na Král. Vinohradech. – Sázena jest z písma Claude Garamond, s akcenty Vojtěcha Preissiga a vytištěna v knihtiskárně Orbis v Praze XII. – Výzdoba titulní jest v původní velikosti dle dřevorytu Albrechta Dürera z roku 1523, použitého u Františka Peypuse v Norimberku. Knížku upravil a vydal Rudolf Hála v měsíci říjnu roku 1926